

Oefensheet B

besluiten nemen, keuzes maken

Uitleg

De vraag '**Hoe zit je erin?**' luidt binnen de Aanspreekcirkel de fase van besluiten, keuzes maken in. Nadat is uitgesproken wat ieder vindt en wil, verschuift het gesprek van individuele standpunten naar oog voor gezamenlijke belangen. Begrijpen maakt hier plaats voor kiezen.

Deze fase vraagt bereidheid om verschillen te onderzoeken, invloed uit te oefenen en te onderhandelen op een open en constructieve manier. Keuzes ontstaan door afwegen van belangen en prioriteren stellen. De uitkomst is niet altijd wat vooraf gewenst was. Een goed gesprek vraagt dan om het accepteren van de gemaakte keuzes en het dragen van de bijbehorende consequenties. De afrondende vraag 'Hoe ga je het doen?' markeert de overgang van afspraken maken op grond van de gemaakte keuzes (wat spreek je af en wat heb je nodig) naar zelf in beweging komen.

P.s. onderzoek belangen en afweging

Vraag door waar nodig:

- *Wat is voor jou essentieel?*
- *Waar zit ruimte om te bewegen?*
- *Wat is voor jou een grens?*

Hier hoort onderhandelen en afwegen bij. Verschillen mogen blijven bestaan, zolang ze uitgesproken zijn. Er zijn drie mogelijke uitkomsten:

- **Door:** we kiezen hiervoor en door naar afspraken
- **Bijstellen:** we passen aan en door naar afspraken
- **Accepteren:** we accepteren de consequenties en maken andere afspraken
(het komt vaak voor dat de consequenties achterwege blijven en daarmee de methodiek haar kracht verliest: geloofwaardigheid staat op het spel)
- **Escaleren:** er komt geen afspraak en de consequenties worden niet geaccepteerd. Er volgt een ander gesprek

Praktijkvoorbeeld

Wanneer keuzes niet expliciet worden gemaakt

Na een uitgebreid gesprek worden afspraken geformuleerd zonder te checken hoe mensen erin zitten. De check vraag ‘Hoe zit je erin?’ wordt overgeslagen.

De afspraken worden later slecht nagekomen. Niet uit onwil, maar omdat mensen zich niet verbonden of begaan voelden met wat is afgesproken. Er was geen uitgesproken keuze, alleen een besluit op papier: Afspraak is afspraak verliest betekenis, er komt wellicht wat tussen waar meer belang of urgentie ligt.

👉 Dit voorbeeld laat zien dat zonder commitment in woord en daad afspraken hun kracht verliezen.

Gerichte oefening

Thema: afspraken zonder commitment

Uitleg:

De oefening heeft het meeste effect in groepjes van drie en daarbij de drie verschillende rollen roulerend vervullen. Je kunt de situatie zoals hieronder kort beschreven nemen, echter een eigen casus heeft meer beleving en dus effect. Tijdsduur maximaal 30 minuten (ieder 10 minuten)

Situatie

In een team is gesproken over betere samenwerking. Er ligt een voorstel voor afspraken.

Rollen

- **Teamlid A** – twijfelt, maar zegt weinig
- **Teamlid B** – wil doorpakken
- **Gespreksleider** – bewaakt de methodiek

Startzin

Teamlid B:

“Laten we afspreken dat we elkaar voortaan beter informeren.”

👉 De groep wil direct naar afspraken.

Opdracht

- Laat het gesprek eerst doorschieten naar afspraken.

- Doe het daarna opnieuw met expliciete '**keuzes maken**' en indien nodig terug naar uitspreken en bespreken (*zonder in een tredmolen te vervallen*)

Oefenvraag

- **Hoe zit je erin?**
- Waar kies je voor, gegeven wat we hebben besproken?
(*Het gaat bij deze oefening niet om het maken van de afspraken*)

Valkuilen

- Begrip verwarren met besluit
- Keuzes uitstellen om spanning te vermijden
- Afspraken maken zonder uitgesproken commitment
- In een tredmolen terecht komen, steeds weer oeverloos geargumenteren

Reflectie

- Wat gebeurde er toen commitment werd uitgesproken?
- Waar zat spanning, en wat deed dat met de keuze?